EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 2.12.2020.
COM(2020) 775 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Novērtējums par .eu reģistra operatora sadarbību ar *EUIPO* un citām Savienības aģentūrām nolūkā apkarot domēnu nosaukumu ļaunprātīgas un spekulatīvas reģistrācijas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/517 16. pantu

Satura rādītājs

1. Ievads 2
2. Mērķi un metodoloģija 3
2.1. Mērķi 3
2.2. Metodoloģija 3
3. *EURid* un *EUIPO* sadarbība domēnu nosaukumu ļaunprātīgas un spekulatīvas reģistrācijas apkarošanā 4
3.1. Agrīnā sadarbība 4
3.2. Nesenā sadarbība 4
3.3. Plānotās darbības 2020.-2022. gadā 5
3.4. *EURid* un *EUIPO* sadarbības novērtējums un ieteikumi uzlabojumu veikšanai 5
4. Sadarbība ar citām Savienības struktūrām un valsts vai starptautiskām organizācijām 7
4.1. Sadarbība ar Eiropolu 7
4.2. Sadarbība ar citām struktūrām 7
5. Mazie un vidējie uzņēmumi 8
5.1. Reģistrācijas procedūra 8
5.2. Strīdu alternatīva izšķiršana 9
6. Secinājumi 10

1. Ievads

Komisijas pārziņā ir .eu augstākā līmeņa domēns, kuru pašlaik izmanto 3,6 miljoni galalietotāju Eiropas Savienībā[1]. .eu domēns tika izveidots ar Regulu (EK) Nr. 733/2002 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 874/2004. Minētie tiesību akti nesen tika atcelti ar Regulu (ES) Nr. 2019/517[2], dēvētu par ".eu regulu", kas stājās spēkā 2019. gada 18. aprīlī un tiks piemērota no 2022. gada 13. oktobra.

.eu domēna nosaukumu pārvalda .eu reģistrs. Pašlaik tas ir *EURid*, privāta, neatkarīga bezpeļņas organizācija, pamatojoties uz pakalpojumu koncesijas līgumu, kas ir noslēgts ar Komisiju un ir spēkā līdz 2022. gada 12. oktobrim. Komisija saskaņā ar .eu regulas 19. panta 2. punktu izvēlēsies un noslēgs līgumu ar struktūru, kas no 2022. gada 13. oktobra darbosies kā .eu reģistrs.

Saskaņā ar .eu regulu reģistram ir jāpieņem politika un jāīsteno pasākumi, lai novērstu domēnu nosaukumu **spekulatīvu un ļaunprātīgu reģistrāciju**.[3] "Spekulatīva un ļaunprātīga reģistrācija" ir definēta kā tāda domēna nosaukuma reģistrācija, kas ir **identisks vai maldinoši līdzīgs** nosaukumam, attiecībā uz kuru saskaņā ar Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem ir noteiktas tiesības, un: a) ko tā turētājs ir reģistrējis bez tiesībām vai leģitīmas intereses par šo nosaukumu; vai b) tas ir reģistrēts vai tiek izmantots negodprātīgi[4].

Aizsargātās tiesības ES līmenī cita starpā ietver reģistrētas valsts un Kopienas preču zīmes, ģeogrāfiskās izcelsmes norādes un cilmes vietu nosaukumus, kā arī šādas valsts aizsargātas intelektuālā īpašuma tiesības (IĪT):

- nereģistrētas preču zīmes;
- tirdzniecības nosaukumus;
- uzņēmumu identifikācijas zīmes;
- uzņēmuma nosaukumus;
- uzvārdus;
- aizsargātu literāru un mākslas darbu nosaukumus.[5]

Spekulatīvas un ļaunprātīgas .eu reģistrācijas ir jāatsauc, izmantojot .eu strīdu alternatīvas izšķiršanas (SAI) procesu vai tiesvedību, ko ierosinājuši tiesību turētāji.

Saskaņā ar eu. regulu Komisijai ir jāveicina sadarbība starp .eu reģistru, Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroju (*EUIPO*) un citām Savienības aģentūrām, lai apkarotu domēnu nosaukumu spekulatīvas un ļaunprātīgas reģistrācijas, tostarp domēnu sagrābšanu, un

[1] *EURid* ceturkšņa pārskats (2020. gada 2 ceturksnis): https://eurid.eu/media/filer_public/43/77/43778dd5-5afa-42ce-8213-0c8d661ec26f/quarterly_q22020.pdf

[2] Regula (ES) Nr. 2019/517 par .eu augstākā līmeņa domēna nosaukuma plašāku ieviešanu un darbību un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 733/2002 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 874/2004 (OV L 91, 29.03.2019., 25. lpp.).

[3] Skatīt Regulas (EK) Nr. 874/2004 5. pantu un Regulas (ES) Nr. 2019/517 11. pantu.

[4] Skatīt Regulas (EK) Nr. 874/2004 21. pantu un Regulas (ES) Nr. 2019/517 4. pantu.

[5] Skatīt Regulas (EK) Nr. 874/2004 10. panta 1. punktu.

nodrošinātu vienkāršu administratīvo procedūru, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu vajadzībām (MVU).[6]

Saskaņā ar .eu regulu Komisijai līdz 2020. gada 30. jūnijam ir jāizvērtē šī sadarbība un jānovērtē, vai un kādā veidā reģistram būtu jāievieš vienkāršākas administratīvās procedūras MVU vajadzībām.[7] Pēc tam Komisijai par savu novērtējumu jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei.[8] Komisija sagatavoja šo ziņojumu, lai izpildītu šo juridisko pienākumu.

2. Mērķi un metodoloģija

2.1. Mērķi

Domēnu nosaukumu sistēma (DNS) atbalsta pieejamu, funkcionālu un uzticamu internetu, taču tā nav pasargāta no ļaunprātīgas izmantošanas. .eu domēna nosaukums nav izņēmums, tāpēc atbilstīgi .eu regulām ir jāievieš politika un pasākumi, lai nepieļautu domēnu nosaukumu ļaunprātīgu un spekulatīvu reģistrāciju.

Šajā ziņojumā:

- ir novērtēta **sadarbība** starp .eu reģistru (*EURid*) un *EUIPO* un citām Savienības struktūrām vai starptautiskām organizācijām, lai apkarotu domēnu nosaukumu spekulatīvas un negodprātīgas reģistrācijas;
- ir novērtēts, vai un kā šo sadarbību varētu **uzlabot**, lai uzturētu drošu, pārredzamu un uzticamu .eu tiešsaistes vidi;
- ir ņemta vērā pašreizējā **nozares prakse** šajā jomā;
- ir identificēti .eu reģistrācijas procedūras iespējamie aspekti vai citas domēnu nosaukumu pārvaldības procedūras (piemēram, strīdu alternatīva izšķiršana), kuras varētu lietderīgi **vienkāršot**, lai atvieglotu domēnu nosaukumu reģistrāciju un palielinātu tiesību turētāju aizsardzību MVU vajadzībām.

2.2. Metodoloģija

Šis ziņojums sagatavots, pamatojoties gan uz Komisijas novērtējumu, gan uz **ārējo pētījumu** par domēnu nosaukumu spekulatīvas un ļaunprātīgas reģistrācijas apkarošanu, kas veikts laikposmā no 2019. gada decembra līdz 2020. gada aprīlim[9].

Pētījuma autori veica plašu attiecīgās nozares ziņojumu pārskatu, kā arī apkopoja un analizēja datus un informāciju no vairākām ieinteresētajām personām, kas ir iesaistītas spekulatīvas/ļaunprātīgas reģistrācijas apkarošanā. Proti, tika veikta tirgus analīze un salīdzināta .eu reģistra un citu domēnu nosaukumu reģistru prakse, izmantojot gan kvalitatīvas, gan kvantitatīvas metodes. Tika novērtētas administratīvās procedūras, kas ļautu MVU efektīvi apkarot eu. domēnu nosaukumu spekulatīvas un ļaunprātīgas reģistrācijas.

---

6 Skatīt Regulas (ES) 2019/517 7. apsvērumu.

7 Skatīt Regulas (ES) 2019/517 16. panta 2. punktu.

8 Skatīt Regulas (ES) 2019/517 16. panta 4. punktu.

9 Pētījums ir pieejams šeit: https://dx.publications.europa.eu/10.2759/428574

Šajā ziņojumā tiek ņemti vērā arī oficiālie .eu reģistra ziņojumi Komisijai[10] un informācija, ko Komisija apkopojusi, regulāri veicot informācijas apmaiņu ar reģistru kā daļu no tās pārraudzības pienākumiem.

3. *EURid* un *EUIPO* sadarbība domēnu nosaukumu ļaunprātīgas un spekulatīvas reģistrācijas apkarošanā

3.1. Agrīnā sadarbība

Sadarbība starp *EURid* un *EUIPO* pirmo reizi tika formulēta 2016. gada 23. jūnijā **sadarbības vēstulē**.[11] Par tās mērķi tika izvirzīta krāpniecisku darbību apkarošana, ņemot vērā pierādījumus, ka trešās personas ir sistemātiski pārlūkojušas *EUIPO* datu bāzi, meklējot jaunus ES preču zīmju (*EUTM*) pieteikumus, un ir veikušas .eu domēnu nosaukumu spekulatīvas vai ļaunprātīgas reģistrācijas attiecībā uz jēdzieniem, tādējādi īstenojot praksi, kas dēvēta par **domēnu sagrābšanu** (*cybersquatting*). Abas puses vienojās ieviest izmaiņas sistēmā, lai palielinātu *EUTM* turētāju informētību un samazinātu nelikumīgas domēnu sagrābšanas gadījumu skaitu.

EURid un *EUIPO* agrīnās sadarbības laikā galvenā uzmanība tika pievērsta informācijas apmaiņai un sadarbībai abas puses interesējošās jomās. *EURid* pārsūtīja aizdomīgus rēķinus *EUIPO*, un abas organizācijas pievienoja saites attiecīgajos portālos un rīkos, tostarp saiti uz preču zīmju meklēšanas rīku *EURid* vietnē; saiti uz *EUIPO* vietni .eu *WHOIS* tīmekļa vietnē; un saiti uz .eu pieejamības meklēšanas rīku *EUTM* dokumentu elektroniskās iesniegšanas rīkā.

3.2. Nesenā sadarbība

2019. gada 20. maijā *EURid* un *EUIPO* paplašināja sadarbību, parakstot pirmo **sadarbības līgumu**.[12] *EUTM* turētājiem tika nodrošinātas divas jaunas funkcionālās iespējas:

- attiecīgā domēna nosaukuma **pieejamības pārbaude**, kad tiek iesniegts pieteikums *EUTM*;
- **paziņojums (brīdinājums)**, ja tiek reģistrēts domēna nosaukums, kas atbilst turētāja *EUTM*.

Pieejamības pārbaude

Pateicoties šai funkcijai, kas ir pievienota *EUTM* dokumentu elektroniskās iesniegšanas rīkam, tiklīdz lietotāji pabeidz savas preču zīmes reģistrāciju, viņi tiek tieši informēti par to, vai viņu preču zīme ir pieejama kā .eu domēna nosaukums. Tādējādi lietotāji var pieņemt lēmumu nekavējoties reģistrēt domēna nosaukumu, pirms tiek publicēts viņu *EUTM* pieteikums.

---

[10] Jaunākais *EURid* publiskais ziņojums ir pieejams šeit: https://eurid.eu/en/news/2019-annual-report/. Komisija pieņēma ziņojumu Eiropas Parlamentam par .eu augstākā līmeņa domēna ieviešanu, darbību un efektivitāti laikposmā no 2017. gada aprīļa līdz 2019. gada aprīlim, kas ir pieejams vietnē https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=COM%3A2020%3A0063%3AFIN

[11] https://eurid.eu/en/news/eurid-and-the-euipo-sign-letter-of-collaboration/

[12] https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/news/-/action/view/5140548

Brīdinājumi

EUTM turētājiem ir arī iespēja saņemt brīdinājumu, kad tiek reģistrēts .eu domēna nosaukums, kas ir identisks viņu preču zīmei, taču tikai tad, ja viņi ir skaidri norādījuši šādu izvēli. Sistēma balstās uz to, ka *EUIPO* katru dienu sūta *EURid* sarakstu ar *EUTM* pieteikumiem, izmantojot *EUIPO* lejupielādes pakalpojumu[13]. *EURid* pārbauda katra jauna .eu domēna nosaukuma reģistrāciju, pamatojoties uz šo sarakstu. Ja tiek konstatēta atbilstība, par to tiek informēts *EUIPO*, un lietotāji saņem brīdinājumu savā *EUIPO* lietotāja zonā.

3.3. Plānotās darbības 2020.-2022. gadā

Saskaņā ar kopīgo darba programmu 2020.–2022. gadam[14] *EUIPO* un *EURid* izpētīs iespēju ieviest .eu domēna nosaukuma reģistrācijas **savstarpēju procesu**, ļaujot domēna nosaukuma turētājiem noskaidrot, vai *EUIPO* ir pieejama preču zīme ar līdzīgu nosaukumu.

Turklāt abas organizācijas strādās pie **kopīga pētījuma par pieteikumu iesniegšanas praksi**, lai noskaidrotu, vai vispirms tiek reģistrētas preču zīmes vai domēna nosaukumi. Pētījums palīdzēs tām apkarot domēnu nosaukumu krāpnieciskus pieteikumus un negodprātīgas reģistrācijas.

Tiks uzsākta arī **priekšizpēte**, lai izveidotu rīku lietotāju informēšanai par to, vai meklējamais jēdziens ir pieejams gan kā preču zīme, gan kā domēna nosaukums. *EUIPO* un *EURid* izpētīs arī iespēju paplašināt pašreizējo pieejamības pārbaudi no "identiskas meklēšanas"[15], uz "līdzīgu meklēšanu", lai pēc tiešsaistes *EUTM* pieteikuma iesniegšanas varētu sameklēt iespējamās atbilstības *EURid* datubāzē.

Darba programmā ir arī saite uz *EUIPO* **MVU programmu**, kas ietvers šādas iniciatīvas:

- sarunbots, kas sniedz informāciju par MVU noderīgiem uzņēmējdarbības jautājumiem, sākot ar intelektuālā īpašuma jautājumiem;
- atklājumu rokasgrāmatas, kas sniedz atbalstu un norādījumus maziem un vidējiem uzņēmumiem, kuri vēlas reģistrēt *EUTM*, un izceļ domēnu nosaukumu nozīmīgumu;
- tīmekļsemināri, kas paredzēti MVU un pavairošanas organizācijām.

3.4. *EURid* un *EUIPO* sadarbības novērtējums un ieteikumi uzlabojumu veikšanai

EURid un *EUIPO* ir panākušas produktīvu sadarbību, apkarojot domēnu nosaukumu spekulatīvu un ļaunprātīgu reģistrāciju, tostarp domēnu sagrābšanu, un paredzams, ka abu organizāciju plānotā turpmākā darbība palīdzēs vēl vairāk samazināt spekulatīvo un negodprātīgo reģistrācijas gadījumu skaitu un sekmēt atbalstu MVU.

Nākamajā sadarbības posmā abām organizācijām jācenšas vienkāršot .eu domēna nosaukuma un *EUTM* reģistrācijas procedūra un jāveicina izpratne par saikni starp domēna nosaukumiem

[13] *EUIPO* lejupielādes pakalpojums ietver datu bāzi, kuru var lejupielādēt no *EUIPO* servera un integrēt lietotāja iekšējās sistēmās. Tajā ir dati par visām ES preču zīmēm, resursu kataloģizēšanas un izplatīšanas sistēmu (*RCDS*) un starptautiskajām reģistrācijām (SR), kas ir ievadītas *EUIPO* iekšējā datu bāzē.

[14] https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/guest/news/-/action/view/5772664

[15] Lietotāju saņemtie rezultāti gandrīz precīzi atbilst *EURid* datubāzē esošajiem jēdzieniem, uzrādot vien nelielas variācijas (piemēram, defises un skaitļus).

un preču zīmēm. Jānodrošina, lai visi to ierosinātie rīki vai pasākumi ir vienkārši, lietotājam draudzīgi, pieejami un efektīvi MVU vajadzībām.

Proti, būtu nepieciešams panākt šādus uzlabojumus:

- pēc iespējas vairāk īstenot **izpratnes veidošanas** un zināšanu vairošanas pasākumus, lai tiesību subjektus un .eu domēna nosaukuma turētājus informētu par esošajiem pasākumiem un rīkiem un sekmētu to izmantošanu. Piemēram, tie varētu būt apmācību kursi un tīmekļsemināri, kas īpaši paredzēti MVU. Būs svarīgi apkopot atsauksmes no MVU, lai izprastu to vajadzības un uzlabotu izpratnes veidošanas pasākumus;
- **papildu informācijas** nodrošināšana lietotājiem ***EUTM* pieteikumu iesniegšanas** laikā. Piemēram, pēc pieteikuma galīgās saņemšanas un oficiālās reģistrācijas *EUIPO* varētu izsniegt pieteikuma iesniedzējiem dokumentus ar plašāku informāciju par .eu domēna nosaukumiem un IĪT aizsardzības veidiem;

- **esošo rīku** uzlabošana:
  - lai pilnībā izvērstu pieejamības pārbaudes un brīdinājumu funkcijas, būs nepieciešami papildu tehniskie uzlabojumi. Šīs funkcijas piedāvā tiesību subjektiem, tostarp MVU, vienkāršu un efektīvu veidu, kā rezervēt domēna nosaukumus, kas atbilst to preču zīmēm, vai rīkoties negodprātīgas/spekulatīvas reģistrācijas gadījumā;
  - brīdinājumu sistēmas izmantošanas vispārināšana. *EURid* un *EUIPO* sniegtā statistika liecina, ka pastāv ievērojama atšķirība starp atrasto atbilstību skaitu *EUTM* un .eu domēna nosaukumu reģistrācijās un *EUTM* turētājiem nosūtīto brīdinājumu skaitu. Nepieciešams veicināt izpratni par šo funkcionalitāti un sekmēt tās izmantošanu;
  - izpētīt iespējas, kā paplašināt esošos pieejamības pārbaudes rīkus un brīdinājuma funkcijas, iekļaujot ģeogrāfiskās izcelsmes norādes;

- izstrādāt **jaunus rīkus**, lai sekmētu *EUTM* un .eu domēna nosaukumu **vienlaicīgu reģistrāciju**:
  - izstrādāt kopīgu meklēšanas rīku, kas lietotājiem ļauj pārbaudīt, vai jēdzieni ir pieejami gan kā *EUTM*, gan kā .eu domēna nosaukums;
  - izvērtēt iespēju, ka *EUIPO* var kļūt par .eu akreditētu reģistratoru un integrēt .eu domēna nosaukumu reģistrāciju ar *EUTM* lietojumprogrammām. Tādējādi tiesību subjektiem būtu iespēja reģistrēties vienā vietā.

Komisija kopā ar *EURid* un *EUIPO* īstenos šos ieteikumus un rūpīgi vēros, kā attīstās to sadarbība un cik efektīvi ir to īstenotie pasākumi spekulatīvas un ļaunprātīgas reģistrācijas apkarošanai. To darot, tā īpašu uzmanību pievērsīs pasākumiem, kas pieņemti MVU vajadzībām.

4. Sadarbība ar citām Savienības struktūrām un valsts vai starptautiskām organizācijām

4.1. Sadarbība ar Eiropolu

EURid un Eiropols 2016. gadā noslēdza saprašanās memorandu[16]. Saskaņā ar šo līgumu abas puses apmainās ar informāciju par aizdomīgiem .eu domēnu nosaukumiem, tostarp domēniem, kurus identificē *EURid* ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas un agrīnās brīdināšanas sistēma (*APEWS*)[17].

Sadarbību starp *EURid* un Eiropolu varētu vēl nostiprināt, sākot ar šo pasākumu formalizēšanu. Tas ietvertu:

- katras puses darbības jomu un saistību formalizēšanu;
- kontaktpunktu un saziņas kanālu noteikšanu abās pusēs;
- aprakstu par katras puses veicamajām darbībām, ja tiek identificēts aizdomīgs domēna nosaukums;
- pēcpasākumu un ziņošanas mehānismu noteikšanu.

Abas organizācijas varētu arī veikt kopīgus izpratnes veidošanas un zināšanu vairošanas pasākumus, lai informētu sabiedrību un apmācītu kiberdrošības ekspertus un tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekus par kibernoziegumu draudiem, kas saistīti ar spekulatīvām un negodprātīgām domēna nosaukumu reģistrācijām, kā arī par pieejamajiem pretpasākumiem. Konkrēti, tās varētu veikt ar intelektuālo īpašumu saistītu gadījumu izpēti, lai izglītotu tiesību subjektus un to pārstāvjus, īpašu uzmanību pievēršot MVU.

4.2. Sadarbība ar citām struktūrām

EURid sadarbojas ar starptautiskām un Eiropas iestādēm un organizācijām, lai novērstu nelikumīgas darbības tiešsaistē. Cita starpā tās ir šādas iestādes un organizācijas:

- Beļģijas muitas iestāde (viltotu tīmekļa vietņu apkarošanai);
- Beļģijas prokurori un tiesībaizsardzības aģentūras (kibernoziegumu apkarošanai);
- Drošu tiešsaistes aptieku asociācija (*Association for Safe Online Pharmacy*);
- Starptautiskā viltošanas novēršanas koalīcija[18];
- E-komercijas fonds (viltus e-veikalu apkarošanai);
- Pretpikšķerēšanas darba grupa (*Anti-Phishing Working Group*);
- Beļģijas datorapdraudējumu reaģēšanas vienība.

Valsts reģistrētās preču zīmes saskaņā ar .eu tiesisko regulējumu tiek aizsargātas tādā pašā mērā kā *EUTM*. Tomēr strukturēta .eu reģistra sadarbība ar dalībvalstu preču zīmju birojiem

---

[16] https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/europol-enhances-cybercrime-and-internet-security-cooperation-signing-mou-eurid

[17] Ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas un agrīnās brīdināšanas sistēma (*APEWS*) ir mašīnmācīšanās rīks, kuru *EURid* ir izstrādājis sadarbībā ar Lēvenes universitāti un kas pārbauda visus nesen reģistrētos .eu domēnus, lai atklātu un novērstu ļaunprātīgu domēnu deleģēšanu (t. i, pikšķerēšanu, surogātpasta izplatīšanu, ļaunprogrammatūru izplatīšanu, robottīklu komandas un vadību).

[18] https://eurid.eu/en/news/eurid-and-iacc-team-up-to-fight-cybercrime/

nepastāv. Šāda veida sadarbību varētu izveidot, iespējams, izmantojot *EUIPO* izveidoto Eiropas Savienības intelektuālā īpašuma tīklu (*EUIPN*)[19]. *EURid* sadarbību ar *EUIPO* varētu attiecināt arī uz dalībvalstu preču zīmju birojiem, piedāvājot pieejamības pārbaudes un/vai brīdinājumu funkcijas arī to lietotājiem.

Pašlaik IĪT turētājiem, izņemot preču zīmju turētājus (piemēram, ģeogrāfiskās izcelsmes norādes un cilmes vietas nosaukumi, tirdzniecības nosaukumi, uzņēmuma identifikācijas zīmes un uzņēmumu nosaukumi), ir piekļuve tiesiskās aizsardzības pasākumiem tikai ļaunprātīgas .eu reģistrācijas gadījumā. Lai uzlabotu šo situāciju, .eu reģistrs varētu izveidot turpmāku sadarbību ar attiecīgajām struktūrām un aģentūrām. Tas varētu ietvert pārbaužu veikšanu to IĪT datu bāzēs[20]. Ja reģistrs atrastu nosaukumus, kas ir identiski vai līdzīgi .eu domēna nosaukumiem, tas varētu vai nu paziņot to tiesību subjektiem (lai tie varētu attiecīgi rīkoties), vai arī nepastarpināti attiecīgi rīkoties (*ex officio*). Praksē tas nozīmētu brīdinājuma funkcijas attiecināšanu arī uz šīm intelektuālā īpašuma tiesībām. Attiecībā uz tirdzniecības nosaukumiem, uzņēmuma identifikācijas zīmēm un uzņēmumu nosaukumiem varētu sākt pētījumu, lai novērtētu, cik lietderīgi būtu izveidot sadarbību ar ES uzņēmējdarbības reģistru tīklu.

Sadarbības jomas paplašināšana ar iestādēm un organizācijām, kas papildus *EUTM* atbild arī par citām IĪT, varētu būt īpaši noderīga MVU.

5. Mazie un vidējie uzņēmumi

Visi šajā ziņojumā analizētie aspekti ir īpaši vērsti uz maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Turklāt šajā sadaļā galvenā uzmanība tiek pievērsta aspektiem, kas saistīti ar .eu reģistrācijas procedūrām MVU vajadzībām un to rīcībā esošajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem — jo īpaši strīdu alternatīvai izšķiršanai —, lai cīnītos pret domēnu nosaukumu ļaunprātīgu/spekulatīvu reģistrāciju.

5.1. Reģistrācijas procedūra

Kopumā .eu reģistrācijas procedūra ir diezgan vienkārša un skaidra. Tomēr, ņemot vērā preventīvo pasākumu nozīmi spekulatīvas un ļaunprātīgas reģistrācijas apkarošanā, to varētu uzlabot MVU vajadzībām, jo īpaši:

- ieviešot pakalpojumus, kas ļautu intelektuālā īpašuma tiesību turētājiem **preventīvi bloķēt** tiesības pārkāpjošu domēnu nosaukumu reģistrāciju, kā to jau dara citi nozares dalībnieki[21]. Šādi pakalpojumi palīdzētu tiesību subjektiem aizsargāt savas pirmtiesības, kā arī aizsargāt savus zīmolus no domēna sagrābšanas, ļaunprātīgi izmantojot pārrakstīšanās kļūdas[22];

[19] https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/european-cooperation

[20] Piemēram, ar Komisijas ES ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistru – *eAmbrosia* https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographic-indications-register/

[21] Pašlaik *gTLD* tirgū ir vairāki domēnu bloķēšanas pakalpojumi, piemēram, *Donut Domain Protected Marks List (DPML)*, *Trademark Clearinghouse TMCH TREx*, *Uniregistry Uni EPS*, *ICM Registry AdultBlock*, *.club Registry .club Trademark Sentry*.

[22] Domēnu sagrābšana, ļaunprātīgi izmantojot pārrakstīšanās kļūdas, ir domēnu sagrābšanas veids, izmantojot kļūdas, kuras pieļāvuši interneta lietotāji, tīmekļa pārlūkprogrammā ievadot tīmekļa adresi. Domēnu

- **prognozējamo algoritmu** izmantošanas paplašināšana, lai papildus ļaunprātīgai reģistrācijai novērstu spekulatīvas un negodprātīgas reģistrācijas[23], kā tas ir patlaban;

- palielināt tiesību subjektu informētību par esošajiem **līdzību meklēšanas rīkiem**, piemēram, .be *WHOIS* pārlūkošana, lai tie varētu meklēt līdzīgus domēna nosaukumus, kas potenciāli varētu pārkāpt to tiesības;

- nodrošināt lietotājiem viegli pieejamu informāciju par to, **kā ziņot** par dažādiem ļaunprātīgas izmantošanas veidiem[24].

5.2. Strīdu alternatīva izšķiršana

Tā kā internetam ir globāla mēroga iespējas, un pārrobežu domēnu strīdu risināšana tiesas procesā ir dārga un laikietilpīga, ārpustiesas (alternatīvi) strīdu izšķiršanas mehānismi šādu strīdu risināšanai ir starptautiski atzīti par efektīviem tiesiskās aizsardzības pasākumiem pret spekulatīvu un ļaunprātīgu reģistrāciju.

.eu strīdu alternatīvu izšķiršanu[25] reglamentē īpaši noteikumi[26], un kopš 2006. gada to nodrošina neatkarīgs pakalpojumu sniedzējs – Čehijas šķīrējtiesa. Pakalpojumu kopš 2017. gada nodrošina arī Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācija (*WIPO*). .eu strīdu izšķiršanas procedūra ilgst aptuveni 3 mēnešus.

Kopumā strīdu alternatīva izšķiršana .eu domēna jautājumos darbojas, kā paredzēts[27], taču, lai padarītu to vienkāršāku, pieejamāku un izmaksu ziņā pieņemamāku MVU, varētu ieviest dažas izmaiņas. Piemēram:

- nodrošināt **tiešsaistes strīdu pārvaldības portāla** pieejamību, lai puses varētu tiešsaistē apstrādāt visus .eu strīdus (pašlaik ne visi .eu strīdu izšķīrēji nodrošina tā pieejamību);

- procedūras **saīsināšana** (ja iespējams) saskaņā ar Vienoto domēnu nosaukumu strīdu izšķiršanas procedūru (*UDRP*);

- saglabāt MVU izmaksu ziņā pieejamu **reģistrācijas maksu** par .eu strīdu izšķiršanas ierosināšanu;

- ieviest **mehānismu "zaudētājs maksā"**, lai atturētu no spekulatīvām/ļaunprātīgām reģistrācijām un ļautu uzvarējušajai pusei atgūt maksu par .eu procedūras ierosināšanu;

---

sagrābšana, ļaunprātīgi izmantojot pārrakstīšanās kļūdas, tiek veikta, izmantojot izplatītas, acīmredzamas vai tīšas preču zīmes pareizrakstības kļūdas (piemēram, blakus esošie tastatūras taustiņi, līdzīga izskata rakstzīmju aizstāšana, burtu un ciparu apgriešana, citu vārdu vai ciparu pievienošana vai iespraudumi).

[23] T. i., pikšķerēšana, surogātpasts, ļaunprogrammatūras izplatīšana, robottīklu komandas un kontrole.

[24] Piemēram, domēnu nosaukumos .be, .dk.

[25] Skatīt Komisijas Regulas (EK) Nr. 874/2004 22. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

[26] https://eurid.eu/d/7770495/EN_ADR_English_rules.pdf

[27] Lai iegūtu papildinformāciju par .eu SAI, skatiet ārējā pētījuma 10.2. iedaļu: https://dx.publications.europa.eu/10.2759/428574

- nodrošināt **paātrinātas procedūras**, piemēram, domēna nosaukumu apturēšanu reģistrā gadījumos, kad domēns tiek nepārprotami sagrābts, ļaunprātīgi izmantojot pārrakstīšanās kļūdas, vai procedūras, kas ir līdzīgas Vienotajai ātrās apturēšanas sistēmai (*Uniform Rapid Suspension system – URS*)[28];

- nodrošināt **sākotnējo procedūru** pieejamību, pirms tiek oficiāli ierosināta strīdu izšķiršanas procedūra jautājumā par domēna nosaukumu.[29]

6. Secinājumi

Kopumā .eu reģistra un *EUIPO* sadarbību cīņā pret ļaunprātīgu un spekulatīvu domēnu nosaukumu reģistrāciju var uzskatīt par apmierinošu. Šajā ziņojumā ir ierosināti turpmāki uzlabojumi attiecībā uz:

- *EURid* un *EUIPO* sadarbību, jo īpaši uzlabojot izpratnes veidošanas un zināšanu vairošanas pasākumus, kā arī uzlabojot esošos rīkus un izstrādājot jaunus rīkus, lai atvieglotu *EUTM* un .eu domēnu nosaukumu vienlaicīgu reģistrāciju;

- sadarbību ar citām struktūrām: varētu uzlabot esošo sadarbību, piemēram, sadarbību ar Eiropolu; varētu izveidot jaunu sadarbību, piemēram, ar valstu preču zīmju birojiem;

- pasākumu īstenošanu MVU vajadzībām, jo īpaši uzlabojot reģistrācijas un alternatīvās strīdu izšķiršanas procedūras.

Visus šajā ziņojumā sniegtos uzlabojumu ieteikumus varētu sasniegt, apvienojot:

- esošo pasākumu īstenošanu;

- jaunu sadarbības pasākumu īstenošanu starp *EURid* un *EUIPO* un citām Savienības struktūrām, iestādēm un organizācijām valsts vai starptautiskā līmenī;

- *EURid* procedūru atjaunināšanu.

Šim nolūkam **nav nepieciešami turpmāki likumdošanas pasākumi**, drīzāk konkrēta īstenošana un pēcpasākumu veikšana. Daži no šiem pasākumiem varētu tikt iekļauti pakalpojumu koncesijas līgumā starp .eu reģistru un Komisiju (jāpiemēro, tiklīdz tiek piemērota Regula (ES) 2019/517).

Komisija kopā ar .eu reģistru un *EUIPO* uzraudzīs ierosināto uzlabojumu ieviešanu, īpašu uzmanību pievēršot vienkāršošanas pasākumiem MVU vajadzībām, un ziņos Eiropas Parlamentam un Padomei par panākto progresu kārtējā ziņojumā par .eu domēna nosaukuma funkcionēšanu.

---

[28] *URS* ir tiesību aizsardzības mehānisms, ko *ICANN* uzsāka 2013. gadā, ieviešot jaunus *gTLD*. *URS* ir lēta, ātra procedūra tiesību subjektiem, kuri saskaras ar nepārprotamiem preču zīmju pārkāpumu gadījumiem, ko izraisījusi domēna nosaukuma reģistrācija. Tā rezultātā domēna nosaukums uz laiku tiek atsaukts (apturēts) līdz tā derīguma termiņa beigām. Reģistrācijas perioda beigās reģistra operators anulē domēna nosaukumu.

[29] Piemēram, iebildumu iesniegšana par domēna nosaukumu reģistrāciju .eu reģistrā (pēcdeleģēšana), lai bloķētu domēna nosaukumu (piemēram, .it domēna nosaukumā).